

2071
B.A./B.Sc. (General) Second Semester
History
Paper: History of India (1200 - 1750 A.D)
(In all mediums)

Time allowed: 3 Hours

Max. Marks: 90

NOTE: Attempt five questions in all, including Question No. I which is compulsory and selecting one question from each Unit.

x-x-x

- I. Attempt any nine of the following in about 25-30 words each:-
- Who was Albruni?
  - First battle of Tarain
  - Who was the ruler of Kanauj?
  - Iltutmish belonged to which tribe?
  - Name the two coins introduced by Iltutmish.
  - What was 'Chalis'?
  - What was Diwan -i- Insha?
  - Write name of two administrative reforms of Feroz shah Tughlaq.
  - Who founded Vijaynagar Empire?
  - Who was the last ruler of Delhi Sultanate?
  - Name any two administrative reform of Sher Shah Suri.
  - What was Mansabdari system?
  - Write any two causes of the decline of Mughal Empire.
  - What was the title of Shivaji?
  - Name any two saints of Sufism. (9×2)

UNIT - I

- II. Write in detail about the consolidation of Turkish rule under Iltutmish. (18)
- III. Write a detailed note on the agrarian reforms of Alauddin Khilji. (18)

UNIT - II

- IV. How Vijaynagar kingdom was established? (18)
- V. Why Babur succeeded in conquering India? (18)

UNIT - III

- VI. Write a detailed note on the land revenue system of the Mughal. (18)
- VII. Why Mughal Empire was disintegrated? (18)

UNIT - IV

- VIII. What were the salient features of Bhakti Movement? (18)
- IX. On an outline map of India mark five places and write explanatory note on any four: Delhi, Chittor, Jaipur, Udaipur, Poona (10+8)

* x-x-x

(Hindi and Punjabi versions enclosed)

P.T.O.

(2)

ਨੋਟ: ਕਿਨ੍ਹੀਂ ਪਾँਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉਤਰ ਦੇਂ। ਪ੍ਰਤ੍ਯੇਕ ਭਾਗ (1-4) ਸੇ
ਏਕ-ਏਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾ ਚਯਨ ਕਰੇਂ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ-1 ਅਨਿਵਾਰ੍ਯ ਹੈ।

_*_*_*_

- ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਮੇਂ ਸੇ ਕਿਨ੍ਹੀਂ ਨੌ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ (ਪ੍ਰਤ੍ਯੇਕ) ਕੇ ਉਤਰ 25-30
ਸ਼ਬਦਾਂ ਮੇਂ ਦੀਜ਼ਿਏ:-
(ਕ) ਅਲਬਰੁਨੀ ਕੌਨ ਥਾ?
(ਖ) ਤਰਾਭਨ ਕਾ ਪ੍ਰਥਮ ਯੁਫ਼
(ਗ) ਕਨੌਜ ਕਾ ਸ਼ਾਸਕ ਕੌਨ ਥਾ?
(ਘ) ਇਲਤੁਤਮਿਸ਼ ਕਿਸ ਜਨਜਾਤਿ ਸੇ ਸੰਬੰਧ ਰਖਤੇ ਥੇ?
(ਙ) ਇਲਤੁਤਮਿਸ਼ ਫ਼ਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਏ ਗਏ ਦੋ ਸਿਕਕੇ ਕੇ ਨਾਮ ਬਤਾਏ।
(ਚ) 'ਚਾਲੀਸ' ਕਯਾ ਥਾ?
(ਛ) ਦੀਵਾਨ-ਏ-ਇੰਸ਼ਾ ਕਯਾ ਥਾ?
(ਜ) ਫਿਰੋਜ਼ ਸ਼ਾਹ ਤੁਗਲਕ ਕੇ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸੁਧਾਰਾਂ ਕੇ ਨਾਮ
ਲਿਖਿਏ।
(ਝ) ਵਿਜਯਨਗਰ ਸਾਮ੍ਰਾਜ੍ਯ ਕੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਿਸਨੇ ਕੀ?
(ਞ) ਦਿਲਲੀ ਸਲਤਨਤ ਕਾ ਅੰਤਿਮ ਸ਼ਾਸਕ ਕੌਨ ਥਾ?
(ਟ) ਸ਼ੇਰਸ਼ਾਹ ਸੂਰੀ ਕੇ ਕੋਈ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸੁਧਾਰਾਂ ਕੇ ਨਾਮ ਲਿਖਿਏ।
(ਠ) ਮਨਸਬਦਾਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਕਯਾ ਥੀ?
(ਡ) ਮੁਗਲ ਸਾਮ੍ਰਾਜ੍ਯ ਕੇ ਪਤਨ ਕੇ ਕੋਈ ਦੋ ਕਾਰਨ ਲਿਖਿਏ।
(ਢ) ਸ਼ਿਵਾਜੀ ਕੀ ਉਪਾਧਿ ਕਯਾ ਥੀ?
(ਣ) ਸੂਫੀ ਮਤ ਕੇ ਕੋਈ ਦੋ ਸੰਤਾਂ ਕੇ ਨਾਮ ਲਿਖਿਏ।

ਭਾਗ-1

- ਇਲਤੁਤਮਿਸ਼ ਕੇ ਅਧੀਨ ਤੁਰਕੀ ਸ਼ਾਸਨ ਕੇ ਸੁਫ਼ਰੀਕਰਨ ਕੇ ਬਾਰੇ ਮੇਂ ਵਿਸਤਾਰ ਸੇ
ਲਿਖਿਏ।
- ਅਲਾਉਦੀਨ ਖਿਲਜੀ ਕੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਿ ਸੁਧਾਰਾਂ ਪਰ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਟਿੱਪਣੀ ਲਿਖਿਏ।

ਭਾਗ-2

- ਵਿਜਯਨਗਰ ਸਾਮ੍ਰਾਜ੍ਯ ਕੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੌਸੇ ਹੁਈ?
- ਬਾਬਰ, ਭਾਰਤ ਕੋ ਜੀਤਨੇ ਮੇਂ ਕਯੋਂ ਸਫਲ ਹੁਆ?

ਭਾਗ-3

- ਮੁਗਲਾਂ ਕੀ ਭੂ-ਰਾਜਸਵ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਪਰ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਟਿੱਪਣੀ ਲਿਖਿਏ।
- ਮੁਗਲ ਸਾਮ੍ਰਾਜ੍ਯ ਕਾ ਵਿਘਟਨ ਕਯੋਂ ਹੁਆ?

ਭਾਗ-4

- ਭਕਤੀ ਆੰਦੋਲਨ ਕੀ ਮੁਖਯ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਏਂ ਕਯਾ ਥੀਂ?
- ਭਾਰਤ ਕੇ ਰੂਪਰੇਖਾ ਮਾਨਚਿਤ੍ਰ ਪਰ ਪਾँਚ ਸਥਾਨ ਅੰਕਿਤ ਕੀਜ਼ਿਏ ਔਰ ਕਿਨ੍ਹੀਂ
ਚਾਰ ਪਰ ਵ੍ਯਾਖ੍ਯਾਤਮਕ ਟਿੱਪਣੀ ਲਿਖਿਏ:-
ਦਿਲਲੀ, ਚਿਤੌੜ, ਜਯਪੁਰ, ਉਦਯਪੁਰ, ਪੂਨਾ

_*_*_*_

(3)

ਨੋਟ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਭਾਗ (1-4)
ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਰਿਆਂ
ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।

_*_*_*_

- ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ (ਹਰ ਇਕ) ਦੇ
ਉੱਤਰ 25-30 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-
(ੳ) ਅਲਬਰੁਨੀ ਕੌਣ ਸੀ?
(ਅ) ਤਰਾਭਨ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਲੜਾਈ
(ੲ) ਕਨੇਜ ਦਾ ਸ਼ਾਸਕ ਕੌਣ ਸੀ?
(ਸ) ਇਲਤੁਤਮਿਸ਼ ਕਿਹੜੇ ਕਬੀਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ?
(ਹ) ਇਲਤੁਤਮਿਸ਼ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋ ਸਿੱਕਿਆਂ ਦਾ ਨਾਂ ਦੱਸੋ।
(ਕ) 'ਚਾਲੀਸ' ਕੀ ਸੀ?
(ਖ) ਦੀਵਾਨ-ਏ-ਇਨਸ਼ਾ ਕੀ ਸੀ?
(ਗ) ਫਿਰੋਜ਼ਸ਼ਾਹ ਤੁਗਲਕ ਦੇ ਦੋ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।
(ਘ) ਵਿਜਯਨਗਰ ਸਾਮ੍ਰਾਜ੍ਯ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਿਸ ਨੇ ਕੀਤੀ?
(ਙ) ਦਿੱਲੀ ਸਲਤਨਤ ਦਾ ਆਖਰੀ ਸ਼ਾਸਕ ਕੌਣ ਸੀ?
(ਚ) ਸ਼ੇਰ ਸ਼ਾਹ ਸੂਰੀ ਦੇ ਕੋਈ ਦੋ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।
(ਛ) ਮਨਸਬਦਾਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਕੀ ਸੀ?
(ਜ) ਮੁਗਲ ਸਾਮ੍ਰਾਜ੍ਯ ਦੇ ਪਤਨ ਦੇ ਕੋਈ ਦੋ ਕਾਰਨ ਲਿਖੋ।
(ਝ) ਸ਼ਿਵਾਜੀ ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਕੀ ਸੀ?
(ਞ) ਸੂਫੀਵਾਦ ਦੇ ਕੋਈ ਦੋ ਸੰਤਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਦੱਸੋ।

ਭਾਗ-1

- ਇਲਤੁਤਮਿਸ਼ ਦੇ ਅਧੀਨ ਤੁਰਕੀ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਇਕਜੁੱਟ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ
ਲਿਖੋ।
- ਅਲਾਉਦੀਨ ਖਿਲਜੀ ਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੁਧਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

ਭਾਗ-2

- ਵਿਜੇਨਗਰ ਰਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਿਵੇਂ ਹੋਈ ਸੀ?
- ਬਾਬਰ, ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਜਿੱਤਣ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਸਫਲ ਹੋਇਆ?

ਭਾਗ-3

- ਮੁਗਲਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨੀ ਆਮਦਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ 'ਤੇ ਇਕ ਵਿਸਥਾਰਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ਮੁਗਲ ਸਾਮ੍ਰਾਜ੍ਯ ਦਾ ਵਿਭਾਜਨ ਕਿਉਂ ਹੋਇਆ?

ਭਾਗ-4

- ਭਗਤੀ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਕੀ ਸਨ?
- ਭਾਰਤ ਦੇ ਇੱਕ ਰੂਪਰੇਖਾ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਥਾਵਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਾਉ ਅਤੇ ਕੋਈ
ਚਾਰ ਤੇ ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ: ਦਿੱਲੀ, ਚਿਤੌੜ, ਜੈਪੁਰ, ਉਦਯਪੁਰ, ਪੂਨਾ

_*_*_*_

PANJAB UNIVERSITY, CHANDIGARH

SUB code, 0125

MAP OF INDIA & ADJACENT COUNTRIES

